

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 600. Gregorii Pap. Annus 11. Mavritii Imp. Annus 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

IESV CHRISTI ANNVS 600.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP. ANNVS 15.

XXVII. MAGIS EA BONA CIVI MA- GIBUS REGO- RAT GRE- GOR.

Greg. lib. 8. cap. 55. l. 3.

Greg. lib. 8. cap. 55. l. 3.

Greg. lib. 8. cap. 55. l. 3.

XXVIII. PRINCIPALITER TRACTA- CAM.

nam Romanam, quam bella Italiam vabantia vna cum suis Siciliam incole infulam suaverunt. Ad finem autem epistola haec Gregorius: Dilectionis filias meas dominam Bar- baram & dominam Antoniam mea peto vice salutari. Quod ve- ro monis fuisse scimus Romanis nomina maiori ad pos- teros propaganda quod de Italice ipsius nomine diximus, idem dicendum patet de Barbara habes enim apud Eu- hodium Ticinensem laudatissimam Romanam mulie- rem aequae dictam nomine Barbaram, ad quam plures ipse dedit epistolas.

Audisti Gregorium vnde cum iam menses aegritudini- bus afflictatum atque prope consumptum: & tamen nihil remississe negotiorum Ecclesiasticorum liqueat: quod hoc anno data ab eo epistola docentis (quod magis tunc) nullas est annus, in quo scriptae ab eo plures reperian- tur epistolae, & negotia maiora pertractata: ut quem de- cum benentem in lecto vidisti, eundem epistolis suis veluti alitem penitus ferri, orbemque Christianam lastrare, vtr- bius astrictae ac disciplina corrigere sentias. Quem vero hic scribitur hoc anno audis, mensibus vnde cum se morbo decumbentem, non putes esse ipso solatum & redditum fan- tari: sed perseverare adhuc aegritudinem eadem biennio, ipse restatur in epistola ad Eulogium Alexandrinum Ep- iscopum anno sequenti, ubi ait: Excitavi iam biennium penes explorat, quo lectulo tenor, tantisque podagrae doloribus afflig- ger, ut vix in diebus festis usque ad horarum trium spatium surgere valeam. Miseramque solentia celebrare. Max autem tam graui compellor dolore descendere, ut cruciatum interm postum interuen- pendi egerint tolerare. Quia dolor interdum nihil lenius est. Interdum nimis, sed inquit ita lenius, ut recedat, inquit ita nimis, ut inter- ficiat. Vnde fit, ut qui quondam in morte sunt, moribus repellerent a mor- tuo: nec mirum quia peccator graui, talis corruptissimi carere dum- tenor idcirco. Vnde compellor exclamare: b. Educ de carcere anima- meam ad confitentium nominis. haec ipse. Sed quid amplius, ita temper argotum ad obitum vsque ipsum perseuerasse, quae interitus dicentur, ostendunt.

Quod vero ad Africanam suam spectat, audi, quid idem Gregorius de ea scribit ad Dominicum episcopum Car- thaginensem, eam consolans ipse, haec argotus & affli- ctus. his verbiis.

Quanta in Africanis partibus haec struunt, iam pridem cognovi- mus. & quanta Italia de hac clada percussio est libera, geminati in nobis dolorem sui genuit, &c. subdit enim quod ipse pu- tabat (ut frequenter tum in hominibus, tam litteris inculca- tum esse) mundi finem imminere: tot enim plagis & tam assiduis videtur virgem mundum, vitam eius hinc eredere imminere. Ex quibus considerandum est, quot quantisque Patres sanctissimi pesti ingereretur angustis, inter quas eo sollicitus prospicere omnium salutem cur- bat, quo omnium suam propinquam adesse putabat. Hinc ipse ad eundem Carthaginensem Episcopum scribens, qualiter se gerere deberet casum diuisi tempore, admo- net, non quidem ut saluti suae consulens deelinquet gre- gorem, sed ut pro eo vitam exponat: Festina, inquit, nos lingua (sicut & credimus) magis ai magis a praesenti in perpetua aetate ca- erent, bonorum praesentia, malis praesentibus differat: ut qui bono sumus diligunt, saltem mala perituerant, & ab hisse, quae sunt placent- da, continent. Nam inter flagella posita flagella digna committere, contra seruitutem est specialiter imperium, & seruorum aeternam accen- diam irritare. Atque est primum genus demerita, nolle quempiam a male sui esse quiescere & Deum inisse a sua velle vltimum esse. Sed quoniam in haec diuina aduersione opus est, immo hic dicitur frater, praesens omnipotentis Dei demerita exortione, ut & nos di- gne ista triduat exhibere, & populum ad haec opera misericorditer corda compungat. haec de his, quae Episcopi agere de- beant tempore mortalitatis. Quos vero ob priuorum diuersa negotia hoc anno oportuit ipsum Gregorium labo- res suscipere, ex litteris ab eo hoc eodem anno ad di- uertios datis quemque commodos perseuigare, quam cuncta cum fastidio hic ingerere posse putamus.

SEXCENTESIMVS adest Domini annus, tertie In- dictionis, Reipubl. vtrique lunetus, Sclaus sine Sclauis barbaris eouque progetis, vt iam Italiam pen- trarent, ipso S. Gregorio detertiosa adhuc fore pueniente. Ad Maximum enim Saloniatum Episcopum illa re- scripta di. Ad Romanam veniens vrbem conuincit filium pres- byterum Petrum, a quo postagra doloribus debiliu reperit, vt frater- nati tue epistola per me respondeat militatus vasiosem. Et quod de Sclauorum gente, quae vobis vade innotuit, & affligit vrbem, & conturbat. Affligit in his, quae tunc in vrbem patitur, conturbat, quae per istra nationem iam Italiam intrare coeperant. Quam- uen autem luneta acta hnt per huiusmodi barbaros Sclauos Italiam inuadentes, apud Paulum diaconum ita breuiter habes e.

Hos, inquit, nihilominus anno Sclaus istram persequi uol- tibus, lachrymabiliter deprecati sunt. Sed de Chianio tunc Ge- gano Anatum Rege Venetiarum pibumcam inuadente. Forumque Iulii iudiua Romulae relictis Agulphi Da- cis capiente & comburente, idem Paulus pluribus nar- rat f.

Vidua marito, qui eodem tunc bello puerat, impo- dica ita uertina, ipse iunendi ubi maritum eundem Re- gem Anatum Chianum, prodidit eadem ciuitatem. Sed quam dignam eximine etnam subierit, ad eodem haec tantum accipet. Postmodum quoque palam tunc in ualio tempore confregit exoptentem eundem cum lacrimis miseris mandant, impo- tentem te dignum est maritum habere. Ignor his praedicta patta- talis exito perire, quae amplius sua libidini, quam eorum & con- sumptum saluti profuerat. Felix vero eius non mariti libidini fecit, sed castitate amorem, canentem ab Anaribus contem- pteret, et uoluntatem pulchram carnis sibi inter manum illi sicut posuerant, quae ex calore pietatis adueniunt factum exaltant. Cumque uellent eos Anarum concingere, non insinuantur inueni- tabant naturam alter est ita sature, presulabes cum exortati- uelentes, atque ducentis omnes Longebantia partem esse. Haec- que arte Anarum libidinos pulchre nobiles euadentes & quae ipse seruitas sunt, & vnde seruandae castitati. si quid tale uoluerit, formam omnibus relinquunt exemplum. Quae postea per Anar- sus regiones uenundata, iuxta nobilitatem suam digna facti nuptis portio: nam vna dicitur Altamaronum uirg, alia tunc Banariorum Principi mississe, haecque Patrus diaconus de claudibus per barba. os Sclauinos & Anarum illas ite- tremas illas Italica partes, ubi (vt vidimus) schismatis Episcopi erant: vltimus autem in regione Carthagi- nis progredi: minime illis a Deo concessum fuisse vi- detur.

Sed ad sanctum Gregorium redeamus, quidem in ea epistola res Italicae eo modo deplorat, quae parentem Itali ab amicis & defensoribus, nempe iuribus Imperatoris, ita subitit: De Insano autem seruitus quid dicitur, nescio: quando vtrique uelut, quae nobis peccata nostra respici- deant, ut & serui a Gentibus, & minus a Induchis seruitutem. Sed nolite de talibus omnino cogitare: quia qui post nos ex- stant, deterrora tempora uidebunt, ut vix conseruare seruitu- peris felices nos ostendunt de hominibus. ista quidem uarietas spiritus diuini sanctus Gregorius, & aequae uentibus inuenus est esse propheta: etenim non barbarorum dumtaxat claudibus afflidendum est imperium, sed ubi haereticis Imperatoribus Dei Ecclesia minum in modum vexata est, vique adeo, vt vltimus catenis abripereus in Vibe Pontifex, & diro exilio exagatus martyrii moxi co- geretur, inualefcensibus vbiq; haereticis: a diuinaque est malum omnium maximum absque controuertis ab omnibus iudicatum, nempe otus nefandissima secta Mahometana, & Sarracenorum eam profectum im- manissima in vniuersum pene Christianum orbem polo- tatio aequae dominum: quorum comparatione, uerum

dicti Gregorius illa tempora fo- rum datus sum- mero vero epist- da idem scribit- equam, pondus- accendit. Quod vero- amore nullum, populum: hici- an Theophane- plura nempe ob- tatum violenta- vrbis pollum co- Constantino poi- his quoque- gantibus bar- Episcopi Episc- inu Corcyra in- qu dicit. Exta b- ditione Episcopi- illud sit frange- Hocemo nen- ma Rea Anatum- disque uisum, - tate reliquis ab- tate. De his di- cione inter Pri- cipium Regem bar- inu in Miscella: Pr- fectus praecum. & hinc sine ta- talis, vt fit pluri- bene uis ueritate- digne itaque plan- sibi puto iudicis- hanc habere, uis- mero: cum Chieci- possit est ualere ei- de hanc fuisse hab- tate. Cuius facit de- Demus, & vnde per- facta de hanc in uer- sine egerit uide- sine ditione, nullum- in pte contra Pa- trisque puenimus, in- uentum detent consi- tam, & Chalcedon- tum, antea quoque & elec- tum autem vrbem con- tam legationem ad- ditione martyris factum- hanc imulo, & in vno- gnam uoluntatem- ter post triumphale- tantum & lachryme &- res haec exortio. Nic- pergecauor. At vero Sicut regem- anore: Imperator anti- malis uentibus Dico- de ualut sine, sicut per- tatem. Dicitur autem- imperatoribus Sclauis- hanc vrbem uoluntate- uentem pssu est. Vna- uenit accipere inuenim- uita quae perit. T- uide, & al proprie red- hanc pssu. haec de te- ditione uoluntate, hanc- uentis, pssu est, feue- tate.

diu Gregorius, haec fuisse zelatissima, atque
ita impetere felicissima: na quidem res se habere, quae
tum huius sunt religio annis singulis declarantur. Ad finem
vero epistole de connectione hereticorum curan-
da idem scribit sanctus Gregorius, accersens eos Ro-
mam, pondensque illis omnem securitatem veniendi &
recedendi.

Quod vero pertinet ad dictum Scribonem ab Impe-
ratore multum, atque detentum, quam hostes infestantem
populum: hic interenda mentio est, quae de eo habetur
in Theophrasto praesenti anno Maurii Imperatoris: i-
tem nemo ob id, quod Episcopus Constantino poli-
tano videns ad Ecclesiam abduxerat, a populo fuisse
eodem tempore, quod idem Sclauii contra
Constantinopolitana civitatem progressuri essent.
Hic quoque temporibus accidit, ut ex sanctibus &
graculis habitatis per Illyricum acque Dalmatiam, ab
Episcopo Episcopo corpore sancti Donati translatum fuerit
in Conyram insulam, collocaumque in castro Cassio-
ni dabo. Fuit & de his plures S. Gregorius epistole sub In-
dictione septima datae, cum Episcopi Episcopus castrum
suum sibi laeget vendicare.

Hoc tunc nempertertio ante Maurii obitum, Chai-
tanus Rex Aazarum inferorem Pannoniam insadens, cum
haecque villano, neque a sancti Alexandri martyris sa-
cra reliquis abstinuit, cuius rei gratia meritis penas
tulit. De his dicitur, primam videamus, quae ista praec-
tatur inter Priscam ducentem exercitus Imperatoris, &
episcopi Regem barbarum: quae ita narrantur ex Theopha-
stus Metellus: Priscus Simplicius reliqua, hinc, Oblatum fuisse,
quod hinc fuisse, autem Chaitanus Prisco signifi-
cavit, ut in plura mitteret ad portanda illi alimenta, qua-
rum non habuit propriam significationem celebrarent. Qua-
rumque itaque plura plena huius modis. Pari modo & Pri-
scus hinc hinc barbaris qualiam revocavit, piper videlicet,
hinc hinc, hinc, & castam, atque alia ex his, quae que-
rentur. Chaitanus episcopi Sermonem respicit: qui receptus huius
modi est: *Quae compleris dicit scriptura, Romanus
a hinc fuit habitatus, & non erat in verisus viribus ti-*

Canis fuisse dicitur, barbari separati sunt ab inuicem a
Romani, & Dracorum venientes, civitates depopulati sunt, &
ita deinde in terra ecclesiam intercederent, sepulchrumque i-
pse quod non coepertum solam, sed & inuicem naryris cor-
porum, multaque in Thraciam eadem capientes, quibus
in hinc contra Romanos elati. Canis Communitatem Duc-
torem, hinc, maxima viri turbatio & affluere turbat: ita
tunc dicitur consilium caperent Europam deserendi, & in A-
siam, & Chalcidiam negotandi. Quae & Imperator excubitori-
um amantem & elata iusto sumpto, murum munivit: vel-
ut autem vram cohiberet, & Senatus commonebat Impera-
toris legationem ad Chaitanum mittendi. Dou autem vin-
dictam a vram faciam Alexandri, postulationem Longorum bar-
bari erant, & in vram dicitur filio Chaitani per solum & in-
pugnantem petentem occidit vna cum alio turbi multo: ita
in palli triumphale gaudium cum carminibus & canticis lamen-
tatione & lacrymis & lacrimis suis consolatione possiderent barba-
ri. hinc eadem: Niphorus quoque & alii habent. Sed

in vram Senatui rogabat Chaitanum, ut legationem ad Chaitanum
mittentem Imperatoris Amazonicum missi ad Chaitanum cum
multo munitum Dracorum, qui verbis miribus blandirent. At
deinde hinc seque, Lamentum inolevabit filiorum morte de-
cessit. Dicitur autem ad legatum: Inducit Deus inter me & te &
Imperatorem. Egero captivos ei reddo per vitam au-
torem vram non missa percipitur ab eo. Maurius autem ad hanc
vram passus est. Verum Chaitanus petiit per singulas animas v-
ram amorem amicum: at Imperator nec se dari concessit, sed
vram in vram seque. Tam Chaitanus commotus furere omnes
& ad vram redire, cum quibus quanta milibus amicum pa-
triam seque hinc de rebas hoc anno gestis. Porro Mau-
rius, quibus est, tenere admodum vram est Deus, ut suo
vram, scilicet, Rom. 8.

loco dicemus. Subdit auctor de legatione ab exercitu
missa contra suum ipsorum ducem. Inter alios missos leg-
gatos fuit vras Phocas, qui postea Imperator creatus,
qui paulo libertas atque securus allocutus in trepide Im-
peratorem, a quodam Patriciorum alapa percussus est, &
barba eunius vnde Phocae occasio noua tentandi oblata
est. Quomodo autem in ipsum Mauritium infuit exit, di-
cendum est suo loco.

Eodem anno, cum Eulogius Patriarcha Alexandri-
nus Romam ad sanctum Gregorium misisset cogno-
scendum atque probandum commentarium suum ad-
uersus Agnoitas hereticos scriptum, ipse Gregorius
eundem cognitum vt Catholicum laudavit, ita plane
Orthodoxorum scriptorum morem fuisse, como super-
riori demonstrauimus, vt aduersus hereticos quae scri-
berent, eadem antequam ederent, cognoscenda mitte-
rent ad Romanum Pontificem, prout hoc anno factum,
ab Eulogio dictum est, de cuius scriptis habet ista ipse
Gregorius d:

In eo sensu quod dudum scripseram, ita vriserbo: quia de do-
ctrina vestra contra hereticos, qui dicuntur Agnoita, fuit valde,
quod admirarem: quod autem displiceret, non fuit. In eodem an-
no sensu iam dudum communi filio nostro Anatolio diacono plura
scripseram: ita autem doctrina vestra per omnia Latini patribus
concordat, vt mirum mihi non esset, quod in diuersis linguis spiri-
tus non fuerit diuersus, &c.

Sed & in superioribus literis ad eum sub eadem hac
tertia Indictione datis, cum eadem ipsius scripta com-
mendat, haec habet inter alia: Sit ergo illi laus, sit in excessis
& gloria, cuius dono adhuc in seculo Petri clamat vox Marci, de cuius
essentia spiritus cum facit ad perscrutanda mysteria, scilicet ad
sancta sanctorum intrat in sancta Ecclesia vel in Tabernaculo in
verbo predicantem spiritu alia intionabula resonant. Recta itaque
& valde laudabilis est vestra predicatio. Sed omnipotentem Domi-
num deprecamur, vt diu vos etiam in hac vita custodiat, vt de Dei
organo quod estis, in hoc mundo latius vox veritatis resonet. Pro me
autem pete, intercedite, vt huius peregrinationis via, quae mihi asper-
rior facta est, cum celeritate finiatur. Reputans se inuicem
breuam sibi optat vitam, longiorem tamen ipsi Eulogio
deprecat. Porro de Agnoitis hereticis, quoniam isti fue-
runt, dictum est superioris tomo: vt superfluum sit eadem
hic repetere.

Moritur hoc anno Constantius Episcopus Mediola-
nensis, quod auditio Gregorius magnopere doluit. Ad po-
pulum enim & eorum etus civitatis scribens, haec ait f:
Quantum nos de obitu fratris & coepiscopi nostri Constantii moror
afficiat, paginam explore letatione non possumus. Sed quam multa
bona partes illa in vno homine perdidit, vt nam vicine regerina
calamitate non sentiamus. Nam quoniam admodum sollicitus in Ecclesia
sua regula discipline, vel quam fuerit regulam in tuitione civitatis
vestrae, non habemus in cogitum.

Deposito autem iudicio, assurgit vigore sacerdotali ad-
uersus Agilolphum Regem, qui Mediolanensibus no-
minare ipse volebat Episcopum: cuius studiis atque con-
natus ipse resistens Gregorius, haec ad eos: Illud autem,
quod vobis ab Agilolpho indicatum scriptum, dilectionem vestram
non mouet. Nam non hominem, qui non a Catholicis & maxime
a Longobardis eligitur, nulla praesens ratione consensum. Nec si
aliquis praesumptio vraspatione factus fuerit, in locum vel ordi-
nem illius sacerdotis suscipimus: quia vicarius sancti Ambrosii in-
dignus euidenter ostenditur si electus a talibus ordinatur. Nec enim
est, quod vos hac ex causa deterrere, vel aliquam vrbis necessitatem
inueniat: quia vnde possunt alimenta S. Ambrosio seruentibus cle-
ricis ministrari, nihil in hostium locis, sed in Sicilia & in illis Rai-
publica partibus, Deo protegente, consistit. haec ad eos Grego-
rius, monens, vt in proposito firmiter maneat, in facta
per eos electione Deus occit diaconi in eius sedis E-
piscopum, quod & exclusa Agilolphii Regis petitione,
Irenae impletum est. Porro ex Annalibus Mediola-
nensibus g proditur, sanctum Gregorium Papam con-
cessisse Mediolanensibus, vt deficientibus Regibus Lon-
gobardorum, eius civitatis Antistes (quisquis esset)
coactis Concilio Episcoporum, eligeret Regem; quoniam
veller.

V.
EULOGIUS
ISTIC. A-
LEX. SPA
SCRIPSA
AD CHRIS-
COGNOS-
CENDA
MITTIT.

d Greg. lib.
8. epist. 45.
ind. 7.

e Greg. lib.
8. ep. 35. ind.
7.

VI.
F Greg. lib.
8. epist. 65.
ind. 15.
DE OBITU
CONSTAN-
TII SC. ME-
DIOL. IT
ELECTIO-
NIS SVC-
CASSORIS.

n. Egan. de
sign. tent.
an. 601.

VII. REDAR- GVI GRE- COR. APIS- REPAE- MENIO- NEDIL- CNOI. a Greg. lib. 8. epist. 11. Ind. 3. b Greg. lib. 8. epist. 9. Ind. 3. c Greg. lib. 8. epist. 11. Ind. 3.

Inter haec autem sollicitus inuigilans super Ecclesiam ipse Gregorius, si quid ab Episcopis minus rectum factum scisset, continuo studuit emendare, vehementius commotus in Lucellum Episcopum a, qui res Ecclesiae in proprios usus conuerterat, & quartam partem reddituum debitam Ecclesiae fabricae viuiparat. Insuper Mariniant Episcopi b Raenennatis officiantiam increpauit, quod ipso non reclamante, neque (ut par erat) ex aduerso surgente, sanctimonialis fuerat e monasterio educta, & seductore retenta. Sed & Basilium Capuanum Episcopum apud saeculares Praefectos diutius agentem non tulit, sed inde pelli, & ad Ecclesiam suam redire compelli debere, scripsit ad Romanum Defensorem his pau-

c Greg. lib. 8. epist. 11. Ind. 3.

Perlatum ad nos est, Reuerendissimum fratrem nostrum Basilium Episcopum velut unum de laicis in causis saecularibus occupari, & Praetorem inuoluntate deseruare. Quae res quamquam & ipsam vitem reddit, & reuerentiam sacerdotalem amouebat, statim ut experientia tua hoc praescriptum suscepit, cum ita ad reuertendum districte excohibere contulit: quatenus ciuilibus, reuolente, quinque diebus sub qualibet excusatione immorari non liceat, ne si quolibet modo eum viderem amplius moram habere permissurum, cum ipso apud nos grauius incipias esse culpabilis. haec volumus totidem verbis Gregorio reddidisse ad declarandum, quam execrabile ab eodem sanctissimo Pontifice haberetur, ut Episcopus apud saeculares Principes moraretur. Increpauit vero Leonem Episcopum Catauancensem d, quod non contempsisset quod ferrebat scandalum de monachis cum mulieribus conuersationem habentibus: quem humiliter commouit, ut se dilectumate: autem hoc fieri uisisset, & culpa neglectus reprehenderetur argueretur: aut certe factum recognouisset, & grauiorem erga te uideretur indignationem egerere, cur tantum facinus uisione districte non punisset.

d Greg. lib. 8. epist. 11. Ind. 3.

Quod uero crebra exoriri solerent scandala ex religiosis Deo dicatis monachis, ad futura mala anteuertenda postquam prae facta corrigenda praecipere, prohibuit, ne quis conuentionis causa ueniret ad monasterium ante biennium tonsura mitaretur. Communis item hoc anno Ianuarium Calaritanum Episcopum f, quod minime pro defensione pauperum assurgeret, cum inuicem potentionibus opprimeretur, Carthaginiensis enim Episcopi relatione, & Innocentii in Africa Praefecti id Gregorius scriptis acceperat, uirorum maxime religioforum, de quibus saepe superius. Quorum Innocentius petierat ab ipso Gregorio libros in Iob ab eo conscriptos: quos dum Gregorius inuenit, ad eum scripsit haec inter alia g: Quod uero in expositione s. Iob transmitti uobis codicem uoluisse: de uobis enim studio gaudemus, quantum illi rei eminentiam uestram studere consueuimus: quae nec totos seruos uos exere permitat, & ad iterum saecularibus curis dispersos recolligat. Sed si delictuosa cupitis uobis saginari, beati Augustini patriarchae uestri epistola legitur, & ad comparationem salignis uisum nostrum iuramentum non querat. haec ipse.

VIII. e Greg. lib. 9. epist. 13. Ind. 3. f Greg. lib. 8. epist. 38. Ind. 3. g Greg. lib. 8. epist. 37. Ind. 3.

Sane quidem & religiosorum manibus neuter horum libet ex cadere aliquando deberet, cum ex illis ueluti quibusdam funibus tetraharat homo ab exterioribus distractionibus ad sui considerationem, efficiaturque sui habitator. licet ad diuertia peregrinari cogatur. Monuit praeterea Gregorius eundem Iohannem Calaritanum Episcopum, quid agere debere, cum quis ad Ecclesiam confugeret, & quomodo reddendus esset. Sed & idem reprehendit h hoc anno Bonifacium Episcopum Regiensem, eo quod sua Ecclesia litigaret cum Expraefecto, momentis, ut eligeret uiros, qui eam citius dicerent controsuam.

DE SCRI- PTIS GRE- GOR. ET. AVO. i Greg. lib. 8. epist. 11. Ind. 3.

Accidit ut hoc etiam anno moreretur Fortunatus Episcopus Neapolitanus, conseruationibus implicatus, & ab ipso Gregorio saepe monitus. Cum autem de successoris electione studia diuersa essent, arque alii elegerent Iohannem diaconum patriciam filiam habentem, reiecit eius electionem Gregorius, eo quod ex patriciae filiae indicio castitas eius haud adeo solidaria uideretur. Sed andi prudentem circumspicere: erat enim i: Iohannem diaconum, qui ab altera parte electus est, paruatam habere stitiam, quorundam

relatione cognouimus. Vnde si rationem uoluerit attendere, nullum eum eligere, nec ipse debuerat consentire. Nam quia praesumptio ad Episcopatum aulicis accedere, qui ad hunc longam sui corporis continentiam, sicut latente, committitur non habere?

Reicitur ab eo & Petrus ab altera parte electus, eo quod esset (ut ait) simplex, & quod solidus distiller ad uitam. His igitur reiectis, electus fuit Paschasius, per quem uoluit erogari clericis & pauperibus, quae ex pecuniis Ecclesiae praedecessor minime erogasset.

Sed quomodo eiusmodi distributio fieri solet, accipere uide discas caetera. Meminisse enim in primis debes, quod saepius dictum est, ex redditibus Ecclesiae solitas fieri quatuor canonicas portiones, quarum unam sibi retinet Episcopus, clerici alteram, duas alias in pauperes & Ecclesiae adificationem impendendas. Quae igitur duabus portionibus, clericorum scilicet atque pauperum, sibi Fortunatus retinuerat, Gregorius ita ex more erogari mandauit: k

Consistuisse nos recitat, ut ex pecuniis Ecclesiae uestra portio, uel pauperum, quam minime accessor uestra praebuerat, id est, quod singulis solidi sexaginta fieri debuissent, qui eisdem clericis pauperum erogationi praepararent: quod quia diutius non est districte uolumus, ut facilius distributio uestra praeparationi scriptis innotet, coram Anthemo subdiacono uestro sine difficultate aliqua facultas uestra a debeat erogari. uidelicet:

Prebendae itaque sunt clericis uestra per singulos (sicut praeparauerit) summi unum, summae solidi centum: praesentibus, quoniam centum uiginti sex esse cognouimus, duos sunt solidi sexaginta tres, id est, medius solidus per singulos praeparauerit. Clericis per eorum solidi quinquaginta, hominibus honestis a quoque, quos publice potere uerecundis non permittit, solidi centum quinquaginta: ita ut quatuor eorum ad singulos transiit, quidem ad unum, quidam ad singulos solidos, uel si uiginti fuerit amplius inueniat. Reliquos uero pauperibus, qui electos suam publice uerit caritatem, solidos sexaginta sex. Ecce nos quantum uel quibus daretur, distribuerimus. Sed quia sicut praeparauimus non omnium aequaliter praebendum, necesse est, ut uia eam praesentibus subdiacono, praeparauerit, dare singulis debeatur, &c. Vidit, lector, quomodo Ecclesiae ita redditus duabus ex partibus clericis & pauperibus solent olim partiti, ut magnopere memento illi illis, qui post tot de his sanctos canones longe aliter agunt.

Mittitur hoc anno in Italiam administrare Vrbem praefecturam Leontius Exconsul, reuocantique Gregorius, cui redempti Constantinopolim dedit. S. Gregorius Papa litteras commendaticias, eademque teitas cum magis inuicem Imperatoris minus compulsi, intra ecclesiam septa, ad que confugerat, aliquando se committat, sed praesentibus Gregorii Papae egressus est, rationem suam administrationis reddidit. Quod ad Leontium nullum in Italiam pertinuit in Sicilia primum se contulit, illic munita ab Imperatore negotia peracturus. Haec ipsi Dominicus Episcopus cognatus Imperatoris, de quo superius, litteris in suis ad sanctum Gregorium multum plurimum laudauit: immo & litteris in anno superiore ad ipsum Leontium datis ab ipso Gregorio ualde commendatus habetur.

Dum uero idem adhuc in Sicilia moraretur, redire in ordinem Libertinum uirum clarissimum ex Praefecto uoluntate Imperatoris, aciumque bonis spoliis quem eidem Leontio cum sanctis Gregorius commendasset, Leontius scriptis ipsius ad eum uisit, ut manifeste cognosceret, quam mentis esse laeam damnationis suae sententiam. Verum scilicet b ad Leonem Gregorius, eo ex parte ipsius redarguit, quod uirum hoc non excedere minime debuisset ut seum. Perfructum adhuc antiquae legis usus, ne homo liber subderet flagellis: cuius uoluntas legis causa Gregorius uideretur insurgens, his cum commouisse uerba uoluit: c, quae inquit, rebus publicis frandem fecit, substantia uim cedidit, non libertas. Nam in hoc, quod liberi cadunt, ut totam quod uoluerit: Deus offenditur, ut iuram, quod quae uestra uoluerit

... quae uoluerit, ... libertas. Nam in hoc, quod liberi cadunt, ut totam quod uoluerit: Deus offenditur, ut iuram, quod quae uestra uoluerit

...pauca sunt, quae offeruntur pro magna semper benedictione suscipien- da sunt: quoniam & hic vobis valde maiora impendere, & apud omnipotentem Deum beneficia aeterna praestare. haec tunc ad Libertinum Gregorius.

Sed quem audisti corripentem Leontium Praefectum, & consolantem afflictum. Libertinum, afflicto ipse dolentibus, usque maxime cruciatus, numquam aliquid pretermississe voluit, quod animarum videret saluti posse condacere. Qui igitur Praefectum ira percitum ministrantem iustitiam monuit, pariter & Guidiscalcum Ducem Campaniae in monasterium & Abbatem, cuius monachus ad hostes fugetur, praeter ius fasque confurgentem, data ad eum epistola conhibere conatus est. Sed & Clementinam Patriciam potentissimam feminam apud Neapolim commorantem, plus satis odio indulgentem, aeque paterne commouit: ad quam, post laudatam ipsam, in quibus videbatur esse laudanda, haec habet: Nunciatum mihi est, quod si quando vos quisquam offenderit, dolorem inominabiliter reuertis. Quod si verum est (quae quantum vos diligo tantum contristor) peto, ut a vobis virtutum nobilitate excludatis, & secum boni operis segetem in huius semine crescere non sinatis, & c. plura inculcans de remissione & obliuione iniuriarum. Quae sunt autem eiusdem Gregorii sine res gestae, siue scripta omnia sub Indictione quarta, in sequentem annum reuertimus: quia cum mensibus minime inueniantur esse distincta, sicut alia sub praecedentibus Indictionibus, sequentis anni periodo ea includere opera pretium esse putamus.

d Greg. II. 8. 11. 12. 13. 14. 15.

c Greg. II. 8. 11. 12. 13. 14. 15.

I E S V, C H R I S T I ANNVS 601.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP. ANNVS 12. ANNVS 16.

SEXCENTESIMVS PRIMVS agitur annus Redemptoris nostri, quarta Indictione: quo sanctus Gregorius duodecimum sui Pontificatus inchoauit annum, eundemque ob prolabentes in deterius ipsius corporis agritudines sibi molestissimum: cum enim anno praeterito se biennium agere in eo, quem patiebatur, morbo telleretur, sane quidem rectius hic numerandus ab eo fuit, idemque praecedentibus longe molestior, ut etus testificatione liquet ex epistola, quam scripsi hoc anno ad Maximianum Arabae Episcopum, cuius scribendam rationem primum tibi aperendam diximus, ut intelligere possis, quam toto Christiano orbe creue: ite cultus sanctorum. Etenim ex Arabia idem Maximianus Antistes Romanam Candidum Abbatem misit, ut acciperet a S. Gregorio sanctorum reliquias: quibus eidem datis, ad ipsam Gregorius ista referriiit:

I.

f Greg. II. 9. 11. 12. 13. 14.

Laure huc praesentium Candido Abbate pro petendis reliquiis veniente, quae concessa sunt, quando de fraternitatis tuae nutrimento letatus sum, quod in eo studium tuae fraternitatis apparuit, tanto contristatus sum, quod eius, ut velis, praesentia vix non potui, quod me aegrotum reperit, & discedens in infirmitate nihil passum dereliquit. Multum enim iam tempus est, quod surgere de lectulo non valeo. Non modo me podagra dolo cruciat, modo iusto quis in toto corpore cum dolore se ignis expanit, & sit plerumque, ut vno me tempore ardo cum dolore affligat, & corpus in me animusque deficiat. Quamvis autem aliis necessitatibus, extra haec, quae retuli, infirmitatibus afficiar, enumerare non valeo. Sed breuiter dico, quae sic me infirmitate vix huiusmodi inuoluit, ut vivere mihi penam sit, & mortem desideranter expectem, quam gemitibus meis solum esse credo posse remedium. Proinde, frater sanctissime, domina pro me petato misericordiam deprecare, ut percussio tua erga me flagella propitius mitiget, & patientiam tolerandi concedat, ne nimis (quod absit) tedio in impatentiam cor erumpat, & ea, quae bene curari per plagam poterat culpa, proficiat ex marure. haec sunt Gregorii dolentibus ab- soluti lamenta.

II.

RELICQUIA SANCTO RVM AB ARABAE EPISCOPO PETITA.

S. GREGORII INFIRMITATIBUS ASPERATA.

Extant de iisdem repetitae querelae in literis ad Rufinam

III.

...in actum commissa prius illam... deinde scriptis Principi militum cum omni sollicitudine implere: nam & in eius actum, & quod tribuimus est, & neglegentem, non sine peccatione. Sed quae, omnipotente Deo largiente, idonea est vestra iustitia & iustitiam vigilanter & solliciter exquirere, & Cratores vobis iudicium per manifestum placare: quotus exanimatus, inuicem edocui, vincte ipsum: differre tempore: & cum transpalla non fuerit, quod placet, vindicta. Non miranda malorum sequi debet rationem animi, non potest, ut quae nulla iustitia post tergum rimat, & non leuius eorum persequat. Aliquando vero ostendente est, & invidiosa, alioquando exhibenda est, & nunquam sequenda. Quis non in exsecratione iustitia placata mente iustitiam, & non sequitur & non sequitur & exhibemus, & c. plura id quae agitur vobis religioso, qui pro iustitia nimis concitatus apparet. Ad postremum autem haec, quae subdit, congeda proponit: Alia quoque curru opimo, quae alioquin deo placant, & ex quibusdam, quae ex principali iustitia exquirant, non oportet aucto. Quod si verum sit, nescio. Si tantum autem non iustitiam & pro timore aeterni iudicii, & pro reuerentia castitatis a ratione minime debet. Ecce, gloriosus Laurentius datus pro vocatus, cuius, quae sentit, curat, quae autem inuicem iustitiam. Sapientia autem vult & breuiter audire iustitiam, & quoque Deo diligenter, in caritate corrigere. haec ad Leontium.

...Gregorius paternis visceribus amplexus... Libertonium Expressum eodem tempore praesentem praefectura provinciae, libertate, nobilitate, tempore dicitur, consolatoris litteris conuenit, atque electionis fuit, breuem hanc ad eum scribens epistola: Quotus vobis huius primam angustia, iniquitum non habent, sed quae in humana tribulatione postis sola est consolatio... Cratores, in eum spero vestram fonte, ad ipsam... mentis conuertit, qui & iuste, cum vult, peruenit... in se miserum dicit liberat. Ipsi ergo gratias agi, & patentes, quae vobis illata sunt, sustinet. Nam reuerentia est, Deum non solum in prosperis benedicere, sed etiam in adversariis collaudare. In his rebus, quae patimini, vultis contra Deum murmurare cordi vestro succurrat: quia ad quod hoc Crator noster operum, quotum est. Forsitan enim, inopia sit, aliquid illam in prospera positum offendisti, vnde te dicitur, auerendum vult purgare. Et illo nec temporalis te flagitio offitio, nec rerum damna discurrente, quia si in aduersa ista rebus, Deum tibi patientia facere esse placabilem, & quae iustitiam, multiplicata redduntur, & super hac gaudio aeterna praesentat. Pate autem, ne iniuriosum ducatis, quod vobis auctori rebus ad patris vestros per Romanos Defensorem scripsimus praedari: quae de beati Petri Apostoli rebus, quamcumque